

Monumentnummer*: 521327

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82632/122

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vught Vught Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vught

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vught L 3382

Omschrijving**

Inleiding

De ROOMS-KATHOLIEKE KERK St. Petrus is gelegen in het centrum van Vught aan de Heuvel. De kerk werd tussen 1881 en 1884 gebouwd ter vervanging van een voorganger die zijn oorsprong vond in de veertiende eeuw, de zogenaamde 'strooien' kerk. Het ontwerp van de kerk met elementen van de Neo-Romaanse stijl en de Rijnlandse gotiek, is van de hand van architect C. Weber, de bouwpastoor was J. Lips. De kerk werd oorspronkelijk als centraalbouw met een grote octogonale vieringskoepel ontworpen. Na de instorting van het noordtransept in 1882 werd het gebouw echter volgens een vereenvoudigd ontwerp uitgevoerd. De transeptarmen werden minder breed en de stenen vieringkoepel werd vervangen door een kleinere houten toren. De muurschilderingen in het interieur van de kerk zijn van de hand van de Vughtse schilder C. Grips. Aan de westelijke façade van de kerk werden in de jaren '30 twee kapellen toegevoegd. In de jaren '60 werd de kerk door middel van een eenlaags aanbouw met de pastorie verbonden.

Omschrijving

De kruiskoepelkerk heeft een driebeukig schip van drie traveeën, een koor van drie traveeën en transeptarmen van één travee. Koor en transept hebben een klaverbladvormige sluitingen, boven de viering een houten octogonale lantaarn. De transeptarmen hebben op beide hoeken ronde torentjes. De muren zijn opgetrokken in baksteen in kruisverband met natuurstenen elementen. De kerk heeft een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zadeldak gedekt met leien.

De opstand van het exterieur is driedelig. De lage zijbeuken hebben roosvensters en worden aan de bovenzijde afgesloten door rondboogfriezen. Hierboven is de muur voorzien van nissen, gevuld met twee rondboognissen met daarboven een rozet. Deze nissen worden binnen een rondboog gevat. Hierboven de lichtbeuk, waarin tweedelige rondboogvensters met daarboven een rond venster. Boven de lichtbeuk een spitsboogfries. De traveeën aan weerszijden van de transeptarmen worden geschraagd door steunberen met luchtbogen boven het lessenaarsdak van de zijbeuken. De transeptarmen hebben cilindervormige absiden met een klaverbladvormige omgang en galerij, waarboven een lichtlantaarn. De lagere koorabsis heeft roosvensters met daaronder kleine rondboogvensters en wordt eveneens omsloten door een klaverbladvormige omgang. Aan weerszijden van het koor nevenruimten (links de sakristie) met platte daken. De eindgevels van schip, koor en transeptarmen hebben driehoekige topgevels met rondboognissen, bekroond met kruisen. De westgevel heeft een portaal, waarvan het boogveld oorspronkelijk van sculptuur was voorzien. Hierboven twee lancetvormige vensters met daarboven een roosvenster. De achthoekige lantaarnkoepel boven de viering heeft vensters met rozetramen en topgevels. Hierboven een smallere toren met tripletopeningen en een achzijdige spits met kruis.

Inwendig heeft de kerk dezelfde driedelige opstand: middenschip en zijbeuken worden gescheiden door een arcade met samengestelde pijlers waarop rondbogen rusten. Hierboven tweedelige blindnissen en een lichtbeuk met tweedelige ramen. Het muurwerk bestaat uit baksteen -deels overgeschilderd- en gepleisterde vlakken. Middenschip en zijbeuken hebben bakstenen kruisribgewelven, boven de viering de houten koepel op pendentieven. De transeptarmen bestaan uit een halve cilinder omgeven door zijbeuken en galerijen, die met rondbogen geopend zijn. De lichtbeuk van de transeptarmen gaat grotendeels schuil achter een triomfboog. Het koor heeft eveneens een opzet met omgang en galerij, die met rondbogen geopend zijn. De lichtbeuk heeft hier rozetramen. Boven de ingang van de kerk een houten orgeltribune. De blindnissen in het schip en koor werden tussen 1892 en 1902 door de schilder Charles Grips van muurschilderingen (op doek), voorstellende de kruiswegstaties en de vijftien geheimen van de rozenkrans, voorzien. Oorspronkelijk waren ook op het muurvlak hierboven schilderingen aangebracht, deze zijn echter in de jaren '50 verwijderd.

Verder zijn in het interieur onder meer te vinden: een Jozefaltaar naar ontwerp van Weber uit c. 1884, uitgevoerd door De Kort uit Vught; reliëfs op de preekstoel en de evangeliestoel van de Kort (c. 1887), 16 gipsen reliëfmedaillons van J. Ceelen uit Roermond; glas-in-loodramen uit de bouwtijd in de kooromgang (naar ontwerp van Weber) en glas-in-loodramen in de Jozefkapel uit 1920-1930. In het koor twee schilderijen (kopieën naar Rubens en van Tulden) van de hand van Charles Grips.

Waardering

De kerk is van algemeen belang en bezit cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling. Het object bezit architectuurhistorische waarde vanwege de bijzondere betekenis van de kerk binnen het oeuvre van de architect C. Weber, als illustratie van de overgang binnen diens werk van op de vroege Gotiek gebaseerde kerken naar de op de Rijnlandse Romaanse stijl geïnspireerde kruiskoepelkerken. De kerk heeft ensemblewaarden vanwege de betekenis voor het aanzien van de dorpskern van Vught. Het object is tenslotte van belang vanwege de grote mate van gaafheid van interieur en exterieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument